

[Søren Olesen.]

borgere yder til gavn ikke alene for sig selv, men også for andre, kan lige så vel betegnes som almennyttig. Jeg mener, at vi skal bremse dette udtryk, således at det ikke vinder almindelig hævd, at kun hvad det offentlige foretager sig, kan betegnes som almennyttigt, medens det, som almindelige borgere foretager sig, ikke kan gå ind under en sådan betegnelse. Derfor er det, jeg mener, at man bør udvide adgangen til byggeri i henhold til § 39, og derfor er det, jeg mener, at man bør ligestille det private byggeri mest muligt med det mere offentlige byggeri, som sker gennem de sociale boligselskaber.

Løvrigt ser det ud til efter gradueringen af tilskuddene, at det sociale byggeri er det dyreste, idet det skal have de højeste tilskud. Det kan jo ikke have anden begrundelse end den, at man erkender, at det offentlige byggeri altid bliver dyrere end det private, og for at det offentlige byggeri ikke skal konkurreres ud, giver man det så et højere driftstilskud pr. m². Hvis man stiller de to former lige, vil man få at se, hvilken der klarer sig bedst og i det lange løb giver den billigste husleje.

Jeg kunne have lyst til i denne forbindelse at nævne, at lejerer jo slet ikke er bedre stillet under de sociale boligselskaber end under den private udlejer, tværtimod. Jeg har set et eksempel på, at et sådant socialt boligselskab er gået ret hårdhændet frem imod en lejer, som var tvunget til at flytte på grund af sine arbejdsforhold. Til trods for at det var en ny lejlighed, tog selskabet størsteparten af hans indskud til at fiske lejligheden op for. En formand, som har gode venner iblandt håndværksmestre, kan jo sagtens finde noget at lave ved en lejlighed, når en lejer flytter, og ifølge de vedtægter, der gælder, har en lejer ikke nogen steder at gå hen, hvis han synes, han bliver dårligt behandlet; selskabet kan tage hans indskud under påberåbelse af, at lejligheden skal sættes i stand. Men hvor der er en privat udlejer, kan dog retten gribe ind og træffe en afgørelse, hvis vedkommende lejer synes, han er dårligt behandlet.

Endelig vil jeg gerne pege på det, jeg nævnte under behandlingen af majforslaget. Det synes mærkeligt, at man kun vil yde tilskud til private bygherrer i tilfælde, hvor

de har optaget lån hos staten; imidlertid opdagede jeg i går, at man omsider også fra anden side er blevet opmærksom på dette forhold, idet det ærede medlem hr. Aksel Møller omtalte det, og det ærede medlem fru Gloerfelt-Tarp mente, at det var et spørgsmål, der burde tages op til drøftelse i udvalget. Ja, jeg mener i høj grad, man bør tage det spørgsmål op til drøftelse, om ikke der lige så vel kan ydes dette driftstilskud til folk, som finansierer deres byggeri på anden måde end ved statslån. Jeg er klar over, at man naturligvis i så fald må forordre planerne ind til godkendelse, men jeg kan ikke se, at der er nogen grund til at tvinge folk til at optage lån af staten; hvis de kan skaffe sig finansiering ad anden vej og måske på bedre og billigere betingelser, er det kun naturligt, at de gør det.

Hvad angår det foreslåede tilskud til hjælp til børnerige familier for at kunne skaffe dem en billigere husleje, har jeg også før nævnt, at jeg mener, man burde henlægge dette under sociallovgivningen. Som det er nu, hvor det går ind som et led i bygge­lovgivningen, kan det afstedkomme forhold, som ikke altid er lige heldige. Det kan f. eks. føre til en sammenklumpning af børnerige familier i ganske bestemte ejendomme.

Man opfører nogle ejendomme, som måske er temmelig dyre, og kan så ikke få lejlighederne lejet ud undtagen til børnerige familier, som kan få en betydelig nedsættelse af huslejen. Men når børnene vokser til, står familien overfor den vanskelighed, at den ikke længere kan betale huslejen og må forlade den lejlighed, som den har boet i gennem mange år. Måske har lejerer også — som jeg omtalte det før — måttet betale et indskudsbeløb, hvorfor han med tiden kunne forvente at få en vis nedsættelse i huslejen, når gælden var afbetalt; det bliver han nu afskåret fra, foruden at han mister noget af sit indskud, når han med sin familie fraflytter lejligheden. Man må tage disse forhold med i drøftelserne, når nu man gerne skulle nå til et endeligt resultat med hensyn til gennemførelsen af en ny byggestøttelov.

Vi for vort vedkommende kan give tilslutning til det, som er foreslået angående overgang til markedsrente og angående byggeri efter § 39, men vi ønsker en ændring